

**TAMPEREEN YLIOPISTO
TAMPEREEN ALUEEN IHMISTIETEIDEN
EETTINEN TOIMIKUNTA**

Lausunto 52/2017 lausuntopyynnöstä 26/2017: “Suostumus ja tahdonvastaisuus lastensuojelun päätöksenteossa: sosio-legaalinen tarkastelu” (professori Tarja Pösö, sosiaalityö, yhteiskuntatieteiden tiedekunta)

Toimikunnan lausunto: Toimikunta on käsitellyt lausuntopyyntönne kokouksessaan 18.12.2017. Toimikunta pyytää seuraavat selvitykset:

- Tutkimukseen osallistuvilta sosiaalityöntekijöiltä ei pyydetä kirjallista suostumusta, miksi ei?
- Sosiaalityöntekijöille ja perheille osoitetuissa tiedotteissa tulisi olla maininta, että tutkimuksen voi keskeyttää milloin tahansa syytä ilmoittamatta.
- Sosiaalityöntekijälle menevässä tiedotteessa olisi hyvä kohteliaasti todeta aluksi pyyntö osallistua tutkimukseen.
- Sosiaalityöntekijöiden tiedotteessa on myös hyvä kertoa heti alussa, mitä tutkimukseen sosiaalityöntekijän osalta kuuluu ja vasta sen jälkeen kertoa tutkimuksen taustoista ja yhteistyötahoista.
- Lisäksi sosiaalityöntekijöille menevässä tiedotteessa voisi kappaleen kolme (3)/rahoittaja ja tekijät siirtää kappaleen loppuun
- Perheille menevässä tiedotteessa olisi hyvä todeta myös pyyntö osallistua tutkimukseen aluksi ja tämän jälkeen selostus hankkeesta ennen muuta osuutta.
- Perheiden suostumuksesta puuttuu myös maininta, että tutkimuksen voi keskeyttää missä vaiheessa tahansa syytä ilmoittamatta.

- Vanhemmilta ja lapsilta ei pyydetä kirjallista suostumusta osallistua tutkimukseen. Toimikunta katsoo, että suostumus tulisi jollakin tapaa kuitenkin dokumentoida. Toimikunta pyytää jonkin toimintamallin tähän, esim. litteroinnin yhteydessä todetaan tms.? Suostumuksen dokumentointi niissä tapauksissa, joissa nauhoitusta ei käytetä, jää myös epäselväksi.
- Kuinka kauan tutkimusaineistoa säilytetään ja milloin se hävitetään? Rekisteriselosteen kohta kolme (3) tulisi korjata tutkimuksen keston osalta.
- Rekisteriselosteen kohtaan yhdeksän (9) tulisi merkitä rastilla rekisterin suojauksen periaatteet ATK:lla käsiteltävien tietojen osalta.
- Tutkimuksessa on todettu, että tutkimukseen osallistuvat sosiaalityöntekijät saavat korvauksen, mutta toisaalta todetaan, että rahoitus saadaan yhteisen seminaarin järjestämiseen? Korvausasia jää jollakin tapaa hieman hämäräksi. Pyydetään täsmentämään.
- Tutkimuksen osassa kolme (intressiryhmien keskustelutilaisuudet) intressiryhmät keskustelevat asiantuntijoina tutkimuksesta. Ilmeisesti heiltä ei pyydetä suostumusta, vai pyydetäänkö se myöhemmin? Toimikunta pyytää perustelun tästä.

Selvitys edellä mainituista pyydetään lähettämään toimikunnan sihteerille toimikunnan puheenjohtajan, esittelijän ja sihteerin tarkistusta varten (heikki.eilo@uta.fi).

Tampere 18.12.2017

Puheenjohtaja

Merk.
Kirsti Uusi-Rasi

Sihteeri

Heikki Eilo